

vonnis

GERECHT IN EERSTE AANLEG VAN SINT MAARTEN

Parketnummer: 100.00451/18

Uitspraak: 14 november 2019

Tegenspraak

Vonnis van dit gerecht in de strafzaak van het openbaar ministerie tegen de verdachte:

T.E.H.,
geboren op [datum] in Sint Maarten,
wonende te Sint Maarten, [adres].

Onderzoek van de zaak

Dit vonnis is gewezen naar aanleiding van het onderzoek ter terechtzitting van 21 maart 2019, 27 mei 2019, 4 juli 2019 en 24 oktober 2019.

Het gerecht heeft kennisgenomen van de vordering van de officier van justitie en van hetgeen door de verdachte en zijn raadsman naar voren is gebracht.

Tenlastelegging

Aan de verdachte is ten laste gelegd dat:

hij op een of meer tijdstippen in of omstreeks de periode van 1 september 2012 tot 25 juli 2013 te Sint Maarten, tezamen en in vereniging met een ander of anderen, althans alleen, een ambtenaar, te weten R.J. Laville, werkzaam als lid van de Staten van Sint Maarten, een of meer giften en/of beloften heeft gedaan, te weten:

- het aanbieden van excuses aan R.J. Laville en/of de ouders van R.J. Laville;
- het betalen van 135.000,00 Amerikaanse dollars, althans van een geldbedrag aan Laville (september en/of oktober 2012);
- het betalen van 250.000,00 Amerikaanse dollars, althans van een geldbedrag aan Laville (oktober en/of november 2012);
- het betalen van 350.000,00 Amerikaanse dollars, althans van een geldbedrag aan Laville;
- het laten toekennen en/of uitgeven van een perceel aan R.J. Laville

- en/of de vader, althans de ouders van R.J. Laville en/of
- het bekleden van de functie van Minister van Toerisme, Economische Zaken, Verkeer & Telecommunicatie (Tourism, Economic Affairs, Transport & Telecommunication) in een toekomstige regering,

met het oogmerk om genoemde ambtenaar te bewegen in zijn bediening, in strijd met zijn plicht iets te doen of na te laten, te weten het opgeven/intrekken van zijn parlamentszetel en/of zijn steun aan de regeringscoalitie Wescot-Williams II.

Voor zover in de tenlastelegging taal- en/of schrijffouten of omissies voorkomen, zijn deze hierboven verbeterd. De verdachte wordt daardoor niet in zijn verdediging geschaad.

Vordering van de officier van justitie

De officier van justitie acht niet bewezen dat de verdachte, al dan niet samen met een ander of anderen, aan R.J. Laville (verder Laville te noemen) en/of aan (een van) zijn ouders een perceel grond heeft toegekend of uitgegeven. Hij heeft daarom vrijspraak gevorderd van dat onderdeel van de tenlastelegging. Hij heeft voor het overige gevorderd dat de verdachte voor het medeplegen van omkoping zal worden veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van 12 maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk, met een proeftijd van twee jaar, met ontzetting uit het passief kiesrecht voor de duur van 5 jaar.

De officier van justitie baseert het bewijs van het ten laste gelegde onder meer op de verklaring (aangifte) van Laville en op de verklaringen van de getuige V.d.H.. De officier van justitie merkt op dat het kabinet Wescot-Williams II op 5 mei 2013 ook daadwerkelijk is gevallen door de intrekking van de steun van onder meer Laville. Vervolgens is Laville bij de nieuw te vormen regering ook daadwerkelijk kandidaat geweest voor het ministerschap van TEATT. Dit alles levert, samen met het overige door de officier van justitie aanwezig geachte steunbewijs, het bewijs op dat de verdachte het ten laste gelegde heeft begaan.

Standpunt van de verdediging

De raadsman heeft ter terechtzitting bij pleidooi aangevoerd dat de verdachte bij gebrek aan voldoende redengevend wettig en overtuigend bewijs moet worden vrijgesproken van het ten laste gelegde. Hij heeft daartoe - voor zover van belang en kort weergegeven - het volgende gesteld. De verklaring van Laville mag niet voor het bewijs worden gebruikt, omdat

Laville weliswaar tegenover de politie belastend heeft verklaard over de verdachte, maar zich later, bij de rechter-commissaris, heeft beroepen op zijn verschoningsrecht. Hierdoor heeft de verdediging hem niet effectief kunnen ondervragen. Nu het ontbreken van de ondervragingsmogelijkheid ook niet op enigerlei wijze kan worden gecompenseerd, mag het bewijs van het ten laste gelegde volgens vaste jurisprudentie niet in beslissende mate op Laville's verklaring worden gebaseerd, maar moet deze steun vinden in andere bewijsmiddelen. Dat steunbewijs ontbreekt volgens de verdediging. De verklaringen van Laville en V.d.H. zijn bovendien aan te merken als onbetrouwbaar en kunnen ook daarom niet voor het bewijs worden gebruikt.

Daarnaast heeft de raadsman aangevoerd dat politieke onderhandelingen over een ministerspost niet beschouwd kunnen worden als omkopingsmiddel (gift of belofte) als bedoeld in de wet. Zij vormen onderdeel van een normaal politiek proces dat in elke democratie plaatsvindt en ook moet plaatsvinden. Het aanbieden van excuses geeft slechts blijk van goede omgangsvormen en levert evenmin omkoping op, aldus de raadsman.

Oordeel van het gerecht.

Uit de inhoud van het dossier en het verhandelde ter terechtzitting is het volgende gebleken:

Aan de verdachte is ten laste gelegd dat hij samen met een ander of anderen, statenlid Laville heeft omgekocht om zijn parlamentszetel op te geven en/of zijn steun voor de toenmalige regering op te zeggen door hem bij diverse gelegenheden verschillende geldbedragen aan te bieden, excuses te maken aan de ouders van Laville en door Laville in de nieuw te vormen regering het ministerschap van TEATT aan te bieden. Vast staat dat het kabinet Wescot-Williams II op 5 mei 2013 is gevallen door intrekking van de steun door onder meer Laville.

Op 28 maart 2013 heeft Laville bij de politie aangifte gedaan van omkoping door H., S. en B.M.. Zijn verklaring houdt kort gezegd in dat hem bij verschillende gelegenheden een geldbedrag is aangeboden om terug te keren naar de UP, de partij van H., om samen met hem een nieuwe regering te vormen.

Laville heeft verklaard dat hij bij [bedrijf 1] met S. heeft gesproken over Laville's terugkeer naar de UP. S. zei hem dat de partij bereid was hem in ruil voor zijn terugkeer een geldbedrag te betalen en hem de post van minister van TEATT te geven. Het was voor Laville duidelijk dat S. hierbij optrad namens H..

Tijdens een tweede ontmoeting in de woning van S. noemde deze een bedrag van USD 135.000,-. Nadat H. bij die ontmoeting was aangesloten, werden Laville brieven voorgelegd, waarin de afspraken waren vastgelegd. Laville heeft geweigerd deze brieven te ondertekenen. Een derde gesprek met S. heeft plaatsgevonden in de [bedrijf 2] in Simpson Bay. S. bleef aandringen. Laville heeft toen gezegd dat, voordat er verder gesproken kon worden over het vormen van een regering, er excuses moesten worden aangeboden aan zijn ouders, voor het onrecht dat hun (door partijleden) was aangedaan. Volgens Laville heeft H. de vader van Laville nog diezelfde dag excuses aangeboden.

Bij een laatste ontmoeting bij de [bedrijf 3], waarbij naast Laville ook H. en M. aanwezig waren, heeft M. in aanwezigheid van H. tegen Laville gezegd dat hij USD 250.000,- en een stuk land kon aanbieden voor Laville's terugkeer naar de partij. Laville zou M. toen echter gezegd hebben dat hij nooit zou terugkeren naar de UP party. M. ontkent overigens dit gezegd te hebben.

Laville is op 28 juni 2019 door de rechter-commissaris gehoord. Hij heeft zich toen op zijn verschoningsrecht beroepen en heeft geweigerd verdere vragen te beantwoorden. Hij heeft als reden opgegeven dat hij door het openbaar ministerie nog steeds (zeven jaar na dato) als verdachte in het onderhavige feitencomplex wordt aangemerkt, zonder dat een vervolgingsbeslissing is genomen. Hierdoor heeft mr. Hatzmann, bij het verhoor aanwezig als raadsman van de verdachte S., deze getuige geen vragen kunnen stellen. Ook de schriftelijk ingediende vragen van mr. Sulvaran, als raadsman van de verdachte H., konden niet worden gesteld.

Nu vanwege het beroep van Laville op zijn verschoningsrecht een effectieve gelegenheid tot de door de verdediging gewenste ondervraging heeft ontbroken, terwijl de oorzaak van de weigering ligt in de persoonlijke keuzevrijheid van de getuige, mag volgens vaste rechtspraak het bewijs niet in beslissende mate worden gebaseerd op Laville's belastende verklaring bij de politie, en moet er sprake zijn van voldoende steunbewijs, betrekking hebbend op die onderdelen van die verklaring die door de verdachte worden betwist, in casu het aanbieden en/of betalen van geld. Verder moet er voldoende compensatie zijn geboden aan de verdediging voor het ontbreken van de mogelijkheid om Laville te ondervragen.

Het steunbewijs is naar het oordeel van het gerecht echter onvoldoende. Weliswaar heeft de vader van Laville verklaard van zijn zoon gehoord te hebben dat "ze" hem geld hadden aangeboden, maar wie hem dat geld zou hebben aangeboden weet hij niet. Daarnaast heeft de vader zijn wetenschap van zijn zoon, dus niet uit onafhankelijke bron, zodat diens verklaring al met

al niet kan gelden als voldoende steunbewijs voor de verklaring van zijn zoon.

De enige andere getuige die onafhankelijk steun geeft aan de verklaring van Laville is V.d.H.. Deze getuige heeft op 22 oktober 2013 tegenover de politie verklaard dat H. aan de bar van zijn club [bedrijf 4] tegen hem heeft gezegd dat hij Laville een bedrag van USD 135.000,- had aangeboden, zodat H. terug zou kunnen komen in de politiek. Later heeft Laville in een telefoongesprek tegen V.d.H. gezegd dat H. hem USD 350.000,- had aangeboden om terug te keren bij diens partij, aldus V.d.H..

V.d.H. is op 12 september 2019 door de rechter-commissaris gehoord. De getuige heeft bij die gelegenheid verklaard dat hij zich geen ontmoeting met H. kan herinneren, waarbij een geldbedrag werd genoemd. Wel zegt V.d.H. - niet in zijn club van H., maar buiten zijn club van Laville - te hebben gehoord dat hij, Laville, geld aangeboden had gekregen en ontvangen van H.. Op de vraag of H. V.d.H. had verteld dat hij had geprobeerd Laville om te kopen antwoordt V.d.H. dat hij het zich niet kan herinneren en dat hij het verhaal weet van Laville. Het is volgens V.d.H. ook Laville geweest die het bedrag van USD 135.000,- heeft genoemd.

V.d.H. heeft voorts verklaard dat hij zijn verklaring bij de politie waarschijnlijk uit haat heeft afgelegd, of in een opwelling, en dat hij het misschien anders had moeten formuleren. In ieder geval was hij heel "pissed off" omdat de relatie met zijn vriend I. door toedoen van H. onder druk was komen te staan, dit in verband met een beweerdelijk door toedoen van H. verspreide - door Van de Heuvel gemaakte - video-opname waardoor I. en V.d.H. later ook strafrechtelijk in de problemen zijn gekomen.

Het gerecht constateert dat V.d.H. in zoverre op zijn verklaring bij de politie terugkomt, dat hij niet langer verklaart van H. te hebben gehoord dat deze Laville USD 135.000,- heeft aangeboden. Volgens zijn verklaring bij de rechter-commissaris heeft hij die informatie van Laville. Bovendien geeft V.d.H. aan dat hij zijn verklaring bij de politie mogelijk uit haat heeft afgelegd.

Het gerecht is bij die stand van zaken van oordeel dat de verklaring van V.d.H. bij de politie niet kan dienen als voldoende betrouwbaar steunbewijs voor de verklaring van Laville. Dit wordt niet anders doordat V.d.H. destijds ook in een mail aan zijn raadsman en in een interview met de krant heeft gezegd dat H. had geprobeerd om Laville voor USD 135.000,- terug te kopen, te minder omdat hij daarin niet zegt dat H. hem dit zelf heeft verteld. Ook V.d.H.s verklaring bij de rechter-commissaris biedt die steun niet, nu V.d.H. daar zegt dat hij zijn wetenschap had uit dezelfde bron als die waarvoor V.d.H.s verklaring steun zou moeten bieden, namelijk Laville.

Gelet op dit alles kunnen de verklaringen van V.d.H. niet gelden als voldoende en betrouwbaar steunbewijs voor de verklaring van Laville.

Voor het overige is alleen indirect bewijs aanwezig in de vorm van sms-berichten en telefooncontacten, voor onderdelen van de verklaring van Laville die door de verdachte niet worden betwist, en die daarom evenmin kunnen gelden als voldoende steunbewijs voor die verklaring.

Gelet op al het bovenstaande acht het gerecht niet bewezen dat de verdachte aan Laville enig geldbedrag heeft beloofd en/of betaald voor diens politieke steun.

Resteert het aanbieden van excuses en het aanbieden van een ministerspost. Hoewel mede op grond van de verklaringen van de verdachte H. en de verdachte S. kan worden aangenomen dat H. excuses heeft aangeboden aan de vader van Laville en dat hij Laville daarnaast het ministerschap van TEATT heeft aangeboden, is het de vraag of deze handelingen kunnen worden aangemerkt als het doen van een gift en/of belofte in het kader van een omkoping van Laville, zoals ten laste gelegd.

Anders dan de officier van justitie stelt, maakt de enkele omstandigheid dat aan Laville iets van waarde - in dit geval dus excuses en een ministerspost - werd aangeboden in ruil voor zijn politieke steun - zonder dat daarbij geldbedragen werden aangeboden of betaald - deze gift/belofte op zichzelf niet strafwaardig. Immers, niet elke handeling die wordt verricht als gevolg van een gift of belofte levert omkoping op. Volgens de Memorie van Toelichting is daarvan pas sprake als die handelingen in potentie een geregelde werking van de organen of diensten van het staatsgezag belemmeren.

En dit laatste is ten aanzien van het aanbieden van excuses en het toezeggen van een ministerspost niet het geval. H. voerde - al dan niet namens zijn partij - onderhandelingen met anderen over een nieuw te vormen regering. Het in dergelijke onderhandelingen aanbieden van excuses en het toezeggen van een ministerspost vormt onderdeel van het legitieme politieke proces in een democratisch land, waar coalities moeten worden gesmeed om tot werkbare meerderheden te komen. Daarom is er naar het oordeel van het gerecht in dit geval geen sprake van handelingen die de geregelde werking van de organen of diensten van het staatsgezag belemmeren. Een andere opvatting zou leiden tot een onaanvaardbare inbreuk op het politieke proces.

Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de verdachte wegens gebrek aan wettig en overtuigend bewijs van het hem ten laste gelegde moet worden vrijgesproken.

Beslissing

Het gerecht:

Verklaart niet bewezen dat de verdachte het ten laste gelegde heeft begaan en spreekt de verdachte daarvan vrij.

Dit vonnis is gewezen door de rechter mr. drs. S.M. van Lieshout, bijgestaan door mr. F. Kruiswijk, zittingsgriffier, en is op 14 november 2019 uitgesproken ter openbare terechtzitting van het gerecht in Sint Maarten.

uitspraakgriffier